مریم فردی ••• عکاس:رضا بهرامی

آبی:راز رویسا

مقدمه

عادت کرده بودیم او را سیاه و سفید و در تلویزیونهای کوچک ببینیم، وقتی با صدای نرم و مهربانش از ما میخواست از تلویزیون دور شویم تا چشمهایمان ضعیف نشوند. ولی یکباره او را گم کردیم. خودش می گوید: «دلم نیامد در آخرین برنامه از بچهها خداحافظی کنم.» او به سفری دور رفته بود و حالا دوباره به پشت قاب تلویزیون بر گشته است. خانم «گیتی خامنه» مجری دوستداشتنی بر گشته کودک در دههٔ ۶۰ است.

خیلــی خيالپــرداز بودم. خیلی کتاب میخواندم و معمولا كتابهايي به دسـت من مىرسيدند كه بالاتر از سنم بودند. کنجکاو بــودم و بعضی از آنها را بارها میخواندم تا متوجه شـوم. آن روزها پدرم نقش اصلی را در زندگی من داشت. او هیچ وقت این حس کنجکاوی مرا ســر کوب نکرد. همیشه به من می گفت: «دخترم! تو باید یک انسان آگاه قوی بشوی.» نوع رفتار پدر با من طوری بود که هر گز برای در میان گذاشــتن یک راز با او احســاسِ خجالت یا تردید نکردم. حتما اگــر کار خطایی کــرده بودم، آن را به پـدر می گفتم. و پدر بود که برای اولین بار مرا یای پردهٔ سینما نشاند. در آن شب زمستانی، که به تماشای کارتون سینمایی «پسر جنگل» رفتهبودیـم، یکباره خودم را در دنیای غریب و ناشناختهای از جنس رویا دیدم؛ دنیایی که در آن همهٔ آرزوها و خیالها به سادگی برآورده میشدند. آن شب برای اولین بار با انیمیشـن آشنا شدم که بعدها مسیر زندگیام را تعیین کرد.

` نوجوانی بسیار دشواری داشتم، چون خیلی در گیر افکار فلسفی بودم. ا از یازده سـالگی میخواســتم دارم موفق تر مى شدم. مثلاً مى توانستم نويسنده خدا، انسان و دنیا را بیشتر خوبی شوم، چون قلم توانایی دارم و کسی این را بشناســم. ســؤالات زيادي نمی داند. در سایهٔ کار اجرا بسیاری از توانمندی های من رنگ میبازد و دیده نمی شود. پیشنهاد من به

داشتم که اطرافیانی جوابهای قانع کننـدهای بـرای آنها نداشـتند. این نوجوانها این است که خودشان را خوب بشناسند. سؤالات برایم آنقدر جدی بودند که اگر فکر می کنند در یک زمینه می توانند خوب سالها بیخوابی و فکر و اضطرابهای دیده شوند، این عالی است؛ ولی نباید باعث شدید را به دنبال داشتند. بعدها فهمیدم که این سؤالات بسیار اساسی هستند که بشریت همیشه در گیر آنها بوده است. هر چند نتیجهٔ این کنجکاویها مشکلاتی برایم پیش می آورد، ولی این حس باعث شد به عنوان

انسانی جستوجوگر به اطرافم نگاه کنم و آرامش را به بهای بی اسخ گذاشتن سؤالاتم به دست نیاورم.

در دبيرسّـتان ادبيات خواندم، چون مىخواستم نويسنده شوم. مدرسهٔ ما مدتها شلوغ بود و من نمی دانستم چه خبر است؟ مادرم دلیل این شلوغی را از من پرسید و من برای یافتن سؤال او رفتم سراغ آقای غریبهای که مدتی بود در مدرسه با تعدادی برگه در دست میایستاد و عدهای دورش جمع میشدند. پرسیدم:« اینجا چه خبره؟» و او گفت: «داشتیم گوینده انتخاب می کردیم و کارمان تمام شد.» من هم تشکر کردم و رفتم. چند لحظه بعد، او انگار پشیمان شد و دوباره صدایم کرد. گفت: «چند کلمه حرف بزن» و من چند کلمهای گفتم. او از بچهها خواست چند کتاب بیاورند تا من از روی آنهابخوانم. من خواندم و او چیزهایی در برگههایش یادداشتِ کرد. مدتی بعد برای تست صدا رفتم و در کنار صد داوطلب دیگر آزمون دادم. اینها اصلا برایم مهم نبود و تنها هیجانجوییهای پانزدهسالگیام بود.

یکی دو ماه بعد، یک روز ناظم مدرسه مرا صدا کرد و گفت: «دخترم باید امروز بروی تلویزیون!» و من به همین سادگی نشستم جلوی دوربین برای پخش زنده، و شدم مجری برنامههای کودک تلویزیون.

فکر می کنم اگر کاری

نمی کردم که آین قدر زود دیده شود،

شاید در زمینههای دیگری که استعداد

شود که استعدادهای دیگر آنها

فراموش شود.

۔ از همــان نوجوانی یکــی از هدفهایم این بود که بتوانــم دنیا را بگردم و انسانها و فرهنگهای دیگر را بشناسم. بالاخره توانستم به مدت پانزده سال سفر کنم و کشورهای مختلفی را ببینم و به تحصیلاتم هم ادامه بدهم. بعد از بازگشت به ایران، دوباره کار اجرا را شروع کردم.

هر سفر کوتاهی که میروم، به اندازهٔ خواندن تعداد زیادی کتاب مطلب یاد می گیرم؛ از آدمها و از چهرههای متفاوت. یاد می گیرم میشود به دنیا متفاوت نگاه کرد و آدمهای متفاوت را دوسـت داشـت. برای تأمین هزینهها، مدتی سـخت کار می کنم و بعد همهٔ پساندازم را خرج سفر می کنم. من یک مسافرم و بسیاری از چیزهایی که دارم از مردم سرزمین خودم گرفتهام و به آنها مدیونم.

کارهای تصویری مثل کار من، کارهایی هستند که زود دیده میشوند و مورد توجه قرار می گیرند. ولی اصلاً مفهومش این نیست که کارهای بزرگ تر و مهم تری هستند.